

UPRAVNO SODIŠČE RS, ODDELEK V CELJU

ODLOČBA JE PRAVNOMOČNA

sodišče v _____

dne _____

21.4.2023

Podpis pristojne sodne osebe:

REPUBLIKA
SLOVENIJA
UPRAVNO
SODIŠČE

II U 339/2022-21

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Upravno sodišče Republike Slovenije, oddelek v Celju, je po višji sodnici Cvetki Horvat,

ob sodelovanju sodne zapisnikarice Tanje Šibanc,

v upravnem sporu tožeče stranke: **OBČINA RUŠE**, Trg vstaje 11, Ruše, ki jo zastopa
zoper toženo stranko: **REPUBLIKA SLOVENIJA**, ki jo zastopa Informacijski pooblaščenec, Ljubljana,

ob sodelovanju stranke z interesom:

zaradi **dostopa do informacij javnega značaja**,

o **tožbi** zoper zavrnilno odločbo Občine Ruše št. 090-0036/2022 z dne 6. 6. 2022 v zvezi z odločbo Informacijskega pooblaščenca št. 090-207/2022/7 z dne 5. 9. 2022,

po dne **21. aprila 2023** opravljeni javni glavni obravnavi istega dne

ODLOČILO:

- I. Tožba se zavrne.
- II. Vsaka stranka nosi svoje stroške postopka.

OBRAZLOŽITEV:

1. Tožnica je zavrnila zahteve prosilca (v nadaljevanju tudi prizadeta stranka) za dostop do informacij javnega značaja z dne 8. 5. 2022, 11. 5. 2022 in 12. 5. 2022. V obrazložitvi je navedla, da prosilec že od novembra 2020 (prvo zahtevo je vložil 23. 1. 2020) javno izraža očitno nestrinjanje s projektom ureditve Trga vstaje v Rušah. V zvezi s potekom investicije je prosilec od novembra 2022 vložil večje število zahtev, in sicer je zahteve vlagal v letih 2022 in 2021 (več kot 70 zahtev, v letu 2022, do 6. 6. 2022, pa že 46 zahtev). Tako je do sedaj vložil 120 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, pri čemer se velika večina nanaša na investicijo Trga vstaje. Organ je pojasnil, da prosilec svoje nestrinjanje s projektom izraža , v katerih izraža svoje nezadovoljstvo nad vsemi vpletenimi v projekt. Prav tako prosilec ne nadleguje le organa temveč tudi druge pristojne službe. Prosilec je v letu 2021 vložil tudi kazensko ovadbo, ki pa je bila zavržena. V svojih pisanjih je zelo žaljiv in nesramen, njegov namen pa je izključno nadlegovanje in nerviranje organa. Glede na navedeno prosilec ne uporablja svoje pravice dostopa do informacij javnega značaja dobronamerno, temveč z namenom prekomerne obremenitve ter šikaniranja organa, svoje pravice zlorablja. Prosilec pošilja ponavljajoče se zahteve za informacije glede katerih je že bil seznanjen, bodisi mu je bila posredovana informacija javnega značaja izdana delna zavrnilna odločba ali izdana zavrnilna odločba.
2. Na pritožbo prizadete stranke je toženka pritožbi delno ugodila ter odločila, da se odločba Občine Ruše št. 090-0036/2022 z dne 6. 6. 2022 v delu, ki se nanaša na posredovanje: - dokumenta (osnovne pogodbe in aneksov), iz katerih bo razvidno, v kakšnih rokih se je izvajalec del Kograd IGEM d.o.o., zavezal izvajati pogodbene obveze iz osnovne pogodbe in kako so bili ti roki (cene), zaradi nepredvidenih del, spremenjeni (1. točka zahteve z dne 8. 5. 2022): - dokumentov, iz katerih bo razvidno, kdaj in v kakšnih rokih so bile poravnane obveznosti občine do izvajalca del (2. točka zahteve z dne 8. 5. 2022), - dokumentacije, nastale po podpisu aneksa k osnovni pogodbi za izdelavo projektov, za rekonstrukcijo Trga vstaje v Rušah, zlasti za vso dokumentacijo (in korespondenco v zvezi s tem) za južni del trga (grobnica, spomenik, obelisk, tlakovanje, zasaditve, promet...); grafiko, tekstualni del, soglasja, smernice, dogovor o rokih dokončanja PZI in dokumente o morebitnih opravljenih

■
—
■

izplačilih AOP (), za opravljeno delo (1. točka zahteve z dne 11. 5. 2022), odpravi po uradni dolžnosti (1. točka izreka). Nadalje je odločila, da se pritožbi prosilca z dne 10. 6. 2022 zoper odločbo Občine Ruše, št. 090-0036/2022 z dne 6. 6. 2022, delno ugotovi in se odločba delno odpravi ter se odloči: Organ je dolžan prosilcu v roku enaintridesetih (31) dni od vročitve te odločbe posredovati fotokopije naslednjih dokumentov: - dovoljenje za poseg št. 19/22 z dne 21. 3. 2022, - zaznamek ogleda objekta Trg vstaje 9 v Rušah, z dne 28. 4. 2021, - ponudbo št. 08/2022-MH za izdelavo projektne dokumentacije za obnovo trga vstaje »podbetoniranje kaplanije« z dne 28. 2. 2022; - naročilnica št. 0101/2022 z dne 1. 3. 2022; - račun št. 80000825-2021 z dne 17. 12. 2021; - začasno situacijo z dne 31. 11. 2021, pri čemer je dolžan prekriti ime priimek in podpis osebe, ki je navedeni dokument pripravila, - račun št. 80000190-2022 z dne 19. 4. 2022; - začasno situacijo z dne 31. 3. 2022, pri čemer je dolžan prekriti ime priimek in podpis osebe, ki je navedeni dokument pripravila (2. točka izreka). Nadalje je bila pritožba prosilca v delu, ki se nanaša na osebne podatke, ki jih je organ dolžan skladno z 2. točko izreka te odločbe prekriti in v delu, ki se nanaša na 3. točko zahteve z dne 8. 5. 2022 ter 2. točko zahteve z dne 11. 5. 2022, zavržena (3. točka izreka). Odločila je še, da v postopku reševanja te pritožbe niso nastali posebni stroški (4. točka izreka). Toženka je sprejela še sklep, da se zahteva prosilca v delu, ki se nanaša na posredovanje: - dokumentov (osnovne pogodbe in aneksov), iz katerih bo razvidno, v kakšnih rokih se je izvajalec del Kograd IGEM d.o.o., zavezal izvajati pogodbene obveze iz osnovne pogodbe in kako so bili ti roki (cene), zaradi nepredvidenih del, spremenjeni (1. točka zahteve z dne 8. 5. 2022); - dokumentov, iz katerih bo razvidno, kdaj in v kakšnih rokih so bile poravnane obveznosti občine do izvajalca del (2. točka zahteve z dne 8. 5. 2022), - dokumentacije, nastale po podpisu aneksa k osnovni pogodbi za izdelavo projektov, za rekonstrukcijo Trga vstaje v Rušah, zlasti za vso dokumentacijo (in korespondenco v zvezi s tem) za južni del trga (grobnica, spomenik, obelisk, tlakovanje, zasaditve, promet); grafiko, tekstualni del, soglasja, smernice, dogovor o rokih dokončanja PZI in dokumente o morebitnih opravljenih izplačilih AOP (), za opravljeno delo (1. točka zahteve z dne 11. 5. 2022), zavrže.

3. Iz obrazložitve izhaja delna utemeljenost pritožbe, ker v obravnavanem primeru niso podane okoliščine, ki bi utemeljevale zlorabo pravice prizadete stranke, torej okoliščine in petega odstavka 5. člena Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (v nadaljevanju ZDIJZ). Ni mogoče ugotoviti, da je prosilec pri organu že pred to zahtevo vložil zahteve z identično ali podobno vsebino (upoštevaje celotno zahtevo prosilca), samo število vseh vloženi zahtev, od novembra 2020 dalje, pa še ne pomeni ugotovitev, da se velika večina zahtev nanaša na investicijo Trga vstaje oz. da je tožnica odločala o identični ali podobni vsebini.
4. Po presoji toženke zahteva prosilca ni očitno nedovoljena in neutemeljena, torej ne gre za zahtevo, vložitev katere bi vsak razumen posameznik štél kot brez vseh

možnosti za uspeh, in bi ovirala izpolnjevanje temeljnih nalog organa. Poudarja, da je objektivno težko reči, da bi izpolnitev predmetne zahteve ovirala izpolnjevanje temeljnih nalog organa, organ pa se do tega tudi ni konkretno opredelil. Organ, na katerem je dokazno breme, v obravnavanem primeru ni izkazal dejstev, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, da bi obravnava predmetne zahteve prosilca prekomerno obremenila delo organa in zaradi tega organ ne bi mogel ustrezno zavarovati pravic strank v drugih postopkih. Prav tako ni mogoče ugotoviti, da je prosilec v primeru vložitev obravnavanih zahtev prekorščil pravne meje pravice dostopa do informacij javnega značaja ter, da je ravnal v nasprotju s socialno funkcijo pravice dostopa do informacij javnega značaja ali da bi s svojim ravnanjem očitno prestopil meje pravice dostopa do informacije javnega značaja.

5. Tožnica izpodbija odločbo v ugodilnem delu ter v tožbi izpostavlja, da je bilo napačno in zmotno uporabljeno materialno pravo in posledično tudi nepravilno in nepopolno ugotovljeno dejansko stanje. Meni, da je prosilec z eno ali več funkcionalno povezanimi zahtevami očitno zlorabil pravico dostopa do informacij javnega značaja oziroma je očitno, da so zahteva ali zahteve šikanoznega značaja. Opominja, da prosilec že od novembra leta 2020 javno izraža očitno nestrinjanje s projektom ureditve Trga vstaje v Rušah, v zvezi s potekom investicije je vložil že od novembra 2020 večje število zahtev, z vlaganjem zahtev pa je nadaljeval tako v letu 2021, kot tudi sedaj v letu 2022. Do meseca junija 2022, ko je tožnica izdala zavrnilno odločbo, je prosilec vložil že več kot 120 zahtev za dostop do informacij javnega značaja.
6. Prosilec je tako na tožnico v letu 2021 naslovil več kot 70 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, v letu 2022 pa do meseca junija že 46 zahtev, vse zgolj z namenom nestrinjanja in oviranja projekta prenove Trga vstaje v Rušah, tožnica pa je o vseh zahtevah morala odločati, pri čemer je delu zahtev ugodila, del zahtev pa je utemeljeno zavrnila. Prosilec je

Izpostavlja še dejstvo, da je toženka poleg izpodbijane odločbe izdala še dve odločbi, ki sta bili izdani na podlagi vnovičnih pritožb prosilca. Jasno je torej izkazano, da je izključni namen prosilca v oteževanju in prekomernem obremenjevanju dela tožnice iz osebnih razlogov.

7. V pripravljanih vlogah še poudarja, da je pravica prosilca, da lahko zahteva informacije javnega značaja, prišla v navskrižje z dolžnostjo organa, da opravlja svoje delo samostojno v okviru in na podlagi Ustave in zakonov ter v navskrižje s pravicami tretjih oseb, udeleženih v drugih postopkih, ki jih vodi zavezanec. Prav tako številčno vložene zahteve za dostop do informacij javnega značaja v zadnjih štirih letih, od katerih je 69 % zahtev vložil prosilec

- —
■
8. Toženka poudarja, da sta tako tožnica kot toženka vezani na zahtevo prosilca in ne smeta odločati preko meja te zahteve. Navedeno v konkretnem primeru pomeni, da meje zahteve predstavljajo zahteve prosilca z dne 8. 5. 2022, z dne 11. 5. 2022 in z dne 12. 5. 2022, o katerih je tožnica odločila z odločbo št. 090-0036/2022 z dne 6. 6. 2022. Vse tožbene navedbe, ki se nanašajo na druge zahteve prosilca, so zato za konkretni primer pravno nerelevantne. Dejstvo, da je bil obstoj zlorabe pravice dostopa do informacij javnega značaja potrjen v zvezi z nekaterimi drugimi zahtevami tega prosilca, nikakor ne pomeni, da je zaradi tega možno obstoj zlorabe pravice utemeljiti v zvezi z vsemi nadaljnjimi zahtevami prosilca. Toženka je namreč v pritožbenem postopku od tožnice sama pridobila vse relevantne dokumente oziroma informacije ter nato o vseh obravnavanih zahtevah vsebinsko oziroma procesno sama odločila, kot izhaja iz izpodbijane odločbe. Torej bi bilo tudi od tožnice objektivno mogoče pričakovati, da bi o dostopu do vseh zahtevanih informacij javnega značaja odločala po postopku, ki ga določa ZDIJZ. V postopku po ZDIJZ ni pomembno, kdo je konkretni prosilec in za kakšen namen zahtevane informacije potrebuje, saj je dostop do prosto dostopnih informacij javnega značaja omogočen vsakomur.
 9. Na naroku sta tožnica in toženka vztrajali pri podanih navedbah.

Dokazni sklep

10. Sodišče je v dokaznem postopku v dokazne namene vpogledalo in prebralo upravni spis ter predložene listine tožnice v prilogah od A1 do A5. Kot nepotrebne za razsojo pa je zavrnilo ostale predlagane dokaze. Tako je sodišče zavrnilo dokaz z zaslišanjem pričē , ki naj bi izpovedala o neposrednih pritiskih s strani prosilca zaradi pošiljanja elektronskih sporočil in kopičenjem zahtevkov. Ker med strankama ni sporno, da je prosilec vložil veliko število zahtevkov, njeno zaslihanje ni bilo potrebno. Ali pa navedeno pomeni zlorabo pravic, pa je sodišče presojalo v nadaljevanju.

K I. točki izreka

11. Tožba ni utemeljena.
12. Med strankama v postopku je spor o tem, ali so v tej zadevi podani razlogi po petem odstavku 5. člena ZDIJZ za zavrnitev zahtev za dostop do informacij javnega značaja, ki jih je prosilec vložil pri tožnici vložil 8. 5. 2022, 11. 5. 2022 in 12. 5. 2022. Tožnica je po ZDIJZ zavezanica za informacije javnega značaja in je prosilecu v celoti zavrnila dostop do zahtevanih informacij z obrazložitvijo, da ta s številnim vlaganjem vlog zlorablja svoje pravice in šikanira tožnico. V izpodbijani odločbi se toženka z odločitvijo tožnice ni strinjala, saj je presodila, da v obravnavani zadevi razlogi za zavrnitev dostopa do zahtevanih informacij niso podani.

13. Peti odstavek 5. člen ZDIJZ pa določa, da organ lahko prosilcu izjemoma zavrne dostop do zahtevane informacije, če prosilec z eno ali več funkcionalno povezanimi zahtevami očitno zlorabi pravico dostopa do informacij javnega značaja po tem zakonu oziroma je očitno, da so zahteva ali zahteve šikanoznega značaja.
14. Institut zlorabe pravic je potrebno razlagati zelo restriktivno in ga uporabljati zgolj v izjemnih primerih.¹ Pri presoji zlorabe pravice izhajamo iz ZDIJZ, kjer je splošno načelo, da so vse informacije vseh zavezancev dostopne vsakomur. Dejstvo pa je, da pravice ni dopustno izvrševati v nasprotju z njenim ciljem oziroma namenom. Zloraba pravice je prekoračitev pravne meje, zaradi česar pride do kolizije dveh pravic, ki se med seboj ne izključujeta.²
15. Sodišče meni, da je toženka pravilno ocenila vse okoliščine, zaradi katerih je tožnici naložila, da mora prosilcu predložiti zahtevane dokumente in je pravilno ocenila, da ne gre za zlorabo pravice dostopa do informacij javnega značaja. Glede njenih stališč v odločbi se sodišče v celoti pridružuje razlogom v izpodbijani odločbi, zato skladno z drugim odstavkom 71. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1) ne bo ponavljalo razlogov za odločitev. Sodišče zgolj poudarja, da je toženka pravilno ugotovila, da so elementi, ki kažejo na zlorabo pravice, pogostost vlaganja zahtev, obsežnost zahtev, nesorazmerna obremenitev organa, nagajivost ipd. ter da so šikanozne tiste zahteve, s katerimi želi prosilec škodovati organu na primer z žalitvami, vlaganjem velikega števila zahtev, obsežnimi zahtevami ipd., v obravnavanem primeru pa ni šlo za tak primer. Prav tako je bilo pravilno ugotovljeno, da gre pri dostopu za informacijo o poteku prenove na Trgu vstaje v Rušah za prosto dostopne informacije javnega značaja, ker gre za podatke o porabi javnih sredstev, torej so podatki, ki so predmet zahteve prosilca, absolutno javni podatki in kot taki prosto dostopni javnosti.
16. Sodišče se torej ne strinja s tožbeno navedbo, da naj bi šlo pri prosilčevi zahtevi za dostop do informacij javnega značaja za zlorabo pravice dostopa v smislu petega odstavka 5. člena ZDIJZ.
17. S tem v zvezi tožnica v tožbi navaja, da prosilec izraža očitno nestrinjanje s projektom ureditve Trga vstaje v Rušah in je v zvezi s potekom investicij od novembra 2020 vložil večje število zahtev, z vlaganjem pa je nadaljeval tako v letu 2021 in 2022 ter vložil že več kot 120 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, pri čemer tudi sama navaja, da je delu zahtev ugodila, del pa zavrnila.
18. Sodišče pritrjuje toženki, ki je ugotovila, da v obravnavanem primeru prosilec organu ni podal »več funkcionalno povezanih zahtev«, prav tako zahteva ni šikanoznega značaja. V zvezi s pojmom »funkcionalno povezane zahteve« je

¹ Tako Pirc Musar N. in ostali, Zakon dostopu do informacij javnega značaja (ZDIJZ) s komentarjem, Uradni list RS, Ljubljana 2017, komentar k 5. členu, str. 102.

² Ibid str. 104.

■

mogoče ugotoviti, da zakonsko sicer ni posebej opredeljen, iz namena predmetne določbe ZDIJZ pa izhaja, da je zakonodajalec uzakonil zahteve, ki so vsebinsko povezane, torej zahteve, ki se nanašajo na enako oziroma povezano vsebino. Glede na zahtevano dokumentacijo v obravnavanem primeru ni mogoče ugotoviti, da je prosilec pri organu že pred to zahtevo vložil zahteve z identično ali podobno vsebino (upoštevaje celotno zahtevo prosilca), glede navedenega pa se ni opredelila niti tožnica v izpodbijani odločbi, temveč je zgolj pavšalno citirala število vseh vloženih zahtev, od novembra 2020 dalje, pri čemer je navedla, da se velika večina zahtev nanaša na investicijo Trga vstaje, iz česar pa ni mogoče ugotoviti, da je odločala o identični ali podobni vsebini.

19. Smisel dostopa do informacij javnega značaja je sicer treba iskati v javnem in odprtem delovanju organa, preko katerega se lahko preizkusi tudi pravilnost in zakonitost delovanja, vendar pa je treba upoštevati, da se lahko zagotovi prost dostop zgolj do informacij, ki dejansko že obstajajo. Toženka je ugotovila, da tožnica razpolaga z dokumenti, ki ustrezajo zahtevi prosilca, in da izpolnjujejo vse tri kriterije za obstoj informacije javnega značaja, zato je tudi delno ugodila zahtevi prosilca.
20. Predmetna zahteva ni očitno nedovoljena in neutemeljena, torej ne gre za zahtevo, vložitev katere bi vsak razumen posameznik štel kot brez vseh možnosti za uspeh, in bi ovirala izpolnjevanje temeljnih nalog organa. Objektivno je težko reči, da bi izpolnitev predmetne zahteve ovirala izpolnjevanje temeljnih nalog organa, organ je sicer navedel, da je prosilec vložil že 120 zahtev, vendar je poudariti, da mora utemeljitev obstoja zlorabe pravice vselej ostati skrajno sredstvo v postopkih odločanja o zahtevah za posredovanje informacij javnega značaja, kriterije, ki opredeljujejo zlorabo pravice, pa je treba razlagati ozko in v vsakem primeru posebej, zato mora biti utemeljitev organa na tej pravni podlagi zelo konkretna. Iz navedenega tako izhaja, da na podlagi posredovane zahteve ni mogoče ugotoviti, da bi posredovanje zahtevanih informacij vplivalo na dolžnost in pravico organa, da opravlja svoje delo samostojno, v okviru in na podlagi Ustave in zakonov ter posledično na pravice tretjih oseb, ki so udeležene v drugih postopkih, ki jih vodi organ. Organ, na katerem je dokazno breme, pa v postopku izdaje odločbe ni izkazal dejstev, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, da bi obravnava predmetne zahteve prosilca prekomerno obremenila delo organa in zaradi tega organ ne bi mogel ustrezno zavarovati pravic strank v drugih postopkih.
21. Poudariti je še, da so skladno s prvim odstavkom 5. člena ZDIJZ informacije javnega značaja prosto dostopne pravnim in fizičnim osebam. V drugem odstavku 5. člena ZDIJZ je določeno, da ima vsak prosilec na svojo zahtevo pravico pridobiti od organa informacijo javnega značaja tako, da jo pridobi na vpogled ali da pridobi njen prepis, fotokopijo ali njen elektronski zapis. Iz navedenih določil izhaja, da je do informacij javnega značaja upravičen vsakdo in

mu pri tem ni treba izkazovati niti pravnega interesa niti navajati razlogov, zakaj želi dostop do neke informacije. V postopku dostopa do informacij javnega značaja ni pomembno, iz katerih razlogov želi prosilec dobiti informacijo, saj gre za univerzalno pravico, ki pripada vsakomur. Tako je nepomembno, da je prosilec _____ ki naj bi ne bi bil zadovoljen s _____ in s škodljivim namenom vlaga zahteve na tožnico.

22. Glede na vse navedeno je tako zaključiti, da ni mogoče ugotoviti, da je prosilec v primeru vložitve obravnavanih zahtev prekoračil pravne meje pravice dostopa do informacij javnega značaja ter, da je ravnal v nasprotju s socialno funkcijo pravice dostopa do informacij javnega značaja.
23. Ker je odločitev toženke pravilna, je sodišče na podlagi prvega odstavka 63. člena ZUS-1 tožbo zavrnilo.

K II. točki izreka

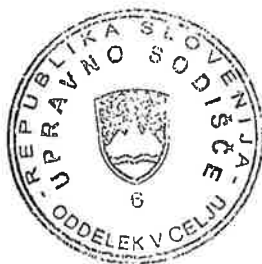
24. Tožeča stranka je zahtevala tudi, naj sodišče odloči, da ji je tožena stranka dolžna povrniti stroške postopka. Sodišče je odločilo, da vsaka stranka trpi svoje stroške postopka v skladu s četrnim odstavkom 25. člena ZUS-1, ker je tožbo zavrnilo.

PRAVNI POUK:

Pritožba zoper to sodbo ni dovoljena (prvi odstavek 73. člena ZUS-1).

Celje, 21. april 2023

Višja sodnica:
Cvetka Horvat, l.r.

Ta prepis je soglasen z izvirnikom
Podpis pristojne sodne osebe: